

ונמצא שהונח עירובו קודם שקידש השבת, ומספק קנו שניהם עירוב!

הרי חזינן, דאיכא למימר שפיר על זמן אחד. דלגבי דהאי יממא הוא, ולגבי דהאי ליליא הוא. והכא נמי נימא הכא, דלגבי דהאי הוי בית, ולגבי דהאי הוי בית שער?!

ומשנינן: הכי השתא!

התם, דהוי ספק יממא ספק ליליא, לא מינכרא מילתא [אינו ניכר הדבר].

אבל הכא, אי דלגבי דהאי בית, לגבי דהאי הוי נמי בית. ואי לגבי דהאי בית שער, לגבי דהאי נמי בית שער. (99)

הדרן עלך פרק הדר

פרק חלון

מתניתין:

א. שתי חצרות הסמוכות זו לזו, ויש מחיצה ללא פתח ביניהן – מערבין בני כל חצר עירוב נפרד, והוא מתיר להם לטלטל מביתם לחצר המשותפת. אך אסורים הם לטלטל מבית שבחצר זו לחצר האחרת דרך החורים שבין החצירות, או מעל גבי כותל המחיצה.

ואף אם רצו לערב הבתים והחצרות כולם כאחד אין יכולים, כיון שיש מחיצה סתומה ללא פתח ביניהם. [ראה ציור 1]

ב. וכל זה, כשאין ביניהן "פתח" (ברוחב ארבעה טפחים ועד רוחב עשר אמות).

אבל אם יש ביניהן "פתח" – אם רצו, מערבין שני עירובין נפרדים, ואסורין בני חצר זו בחצר זו. ואם רצו לערב ביניהן, מערבין עירוב אחד, ומותרין אף זו בזו. [ראה ציור 2]

וכמו כן אם לא היה ביניהן פתח, אלא היה,

חלון שבין שתי חצירות, שהיה רחב ארבעה טפחים על ארבעה טפחים או יותר, וחלק מן החלון נמצא בתוך עשרה טפחים מקרקע החצירות – יש דין "פתח" לחלון הזה.

ולכן אם רצו, מערבין שנים עירובין נפרדים, ואם רצו, מערבין עירוב אחד ביניהם. [ראה ציור 3]

אבל אם היה רוחב החלון פחות מארבעה טפחים על ארבעה טפחים,

או שהיה החלון גבוה כולו למעלה מעשרה טפחים מהקרקע – מערבין שנים עירובין נפרדים לכל חצר, ואין מערבין ביניהן עירוב אחד.

והטעם: לפי שחלון שרוחבו פחות מארבעה טפחים אינו נחשב "פתח", כיון שאינו ראוי להכניס ולהוציא דרכו, היות והוא צר, ו"כמאן דליתא דמיא" [לשון המשנה ברורה]. ונמצאת המחיצה מפרדת ביניהן, ולכן אין יכולים לערב כאחד.

וכן אם היה החלון גבוה כולו למעלה מעשרה טפחים, שהוא שיעור גובה מחיצה, אינו מועיל כלום, כיון שיש תחתיו מחיצה גמורה, החולקת בין החצרות, ואי אפשר

היום ומקצתו מן הלילה, ואפשר לתלות בשניהם

99. ופירש הריטב"א: בין השמשות מקצתו מן